

Tämänkertainen rannikkotutkinto oli lähes peilikuva joulukuisesta. Silloin lähdettiin Osmussaaresta ja päädyttiin Kalbådagruntiin, nyt kuljettiin päinvastaiseen suuntaan.

1. Eksymämääritys linjaa suuntimalla kuuluu näköjään jokaiseen rannikkotutkintoon. Varakompassin eksymäksi tuli -8° , mutta samalla on aina kerrottava, minkä suunnan eksymästä on kyse: tässä veneen senhetkinen KS oli 267° . Se, että suunnittavan linjan suunta on 018° , ei kuulu asiaan, koska vene ei aja linjaa pitkin. Kysymyksessä oleva sanonta ”mikä on eksymä tällä suunnalla” aiheutti suuria sekaannuksia.

2. Kaksi suuntimaa ja kuljettu matka. Suunnittavat kohteet ovat Kalbådagrund ja Helsingin majakka. Ensimmäiseen suuntima ilmoitetaan kompassisuuntimana, toiseen keulakulmana. Tehtävän laatija on unohtanut kertoa, millä laitteella kompassisuuntima otetaan. Selvästi tarkoitetaan kuitenkin ohjauskompassia eikä käsisuuntimakompassia. Vastaus: 1,5 mpk Helsingin majakasta ts 084° .

3. Tavallinen kipparinsuuntima. Tehtävään on jäänyt hämäävä painovirhe: käytetään termiä ”keulasuuntimassa $ks=135^\circ$ ”. Pitäisi sanoa ”keulasuuntimassa 135° ”. Lyhenne ks tarkoittaa kompassisuuntimaa, keulasuuntima lyhennetään kes.

a) Suuntimien välissä kuljettu matka oli 2 mpk, ja sijainti jälkimmäisen suuntiman hetkellä on siis $\sqrt{8} = 2,8$ mpk Helsingin majakasta ts 200° .

b) Siitä paikasta kartasta mitattu TS kohti Porkkalan majakkaa on 263° eli $KS=251^\circ$. Etäisyys on 18 mpk eli $18 - 4 = 14$ mpk. 4 mpk:n etäisyydellä majakasta ollaan klo 15.10.

4. a) Jälleen haluttiin varmistua, että suorittajat tuntevat käsitteen keulasuuntima. Ilmeisesti eivät tunne, vaikeuksia se ainakin on tuottanut. Muutama yksinkertainen yhteenlasku antaa vastauksen: oman veneen peräviiva on tietenkin keulasta katsoen 180° oikealla, ja siihen lisätään se n. 11° , jonka Inkoo 2 on perän takana vasemmalla. Yhteensä siis 191° . Samaan tulokseen voidaan toki päätyä monella muullakin tavalla.

b) Suuntaerottelukyky riippuu tutkakeilan leveydestä ja tarkoittaa kykyä erottaa toisistaan kaksi vierekkäin olevaa tutkamaalia. Mitä kapeampi on lähetyskeila, sitä parempi suuntaerottelukyky.

5. Merkintälasku tehtiin tällä kertaa ”helpompaan” suuntaan, ja se hämäsi monia, koska enemmän oli harjoiteltu vaikeampaa laskutapaa. Neljännesjärjestelmään muutettuna kulkusuunta on E 68° L, joka löytyy taulukon alareunasta. Silloin pitää muistaa katsoa myös sarakkeiden nimet alareunasta, ja juuri tähän oli yllättävän moni kompastunut. Tulopaikan koordinaatit ovat $59^\circ 43,3' P$ $023^\circ 33,8' I$. Kartalla lähtö- ja tulopaikka ovat eri puolilla karttaa, ja niiden välistä puuttuu kaistale.

6. Vuorovesi- ja virtalasku oli aivan helppo, mutta aiheutti kyllä runsaasti kaikenlaista kompuroidintia.

a) Kompassisuunnaksi tulee 184° , johon sisältyy jo sortokorjaus.

b) Vuorovesilaskusta tulee VS 270° ja VN 1,7 solmua. c) Tähän suuntaan ohjataan 2,5 tunnin ajan eli 20 mpk, ja vasta sen jälkeen ryhdytään selvittämään, minne virran huomioon ottaen olemme joutuneet. Kysymyksessä on siis oppikirjan I virtakolmio. Koska 1,7 oli virran nopeus tunnissa, se on ensin kerrottava luvulla 2,5, jolloin vasta saadaan virran vienti koko matka-aikana. Tulopaikka on siis suunnilleen $59^\circ 20,5' P$, $023^\circ 14,5' I$.

7. a-kohdan kysymys on vähän ongelmallinen. Koska kysymyksessä ei puhuta mitään Suomesta, odotetaan siihen ilmeisesti vastausta ”oikein”. Muilta osin asia on selvä, ja oikea vastausrivi siis oikein-väärin-väärin-oikein-väärin.

8. a) Pohjoisella pallonpuoliskolla tuuli kiertää matalapaineen keskusta vastapäivään ja korkeapaineen keskusta myötäpäivään. Monet olivat sekoittaneet tähän tuulen käyttäytymisen silloin kun joku

rintama lähestyy, mutta siitähän ei nyt ollut kysymys. b) Huomautus veneilijöille annetaan merialueella ja Saimaalla veneilykauden aikana, mikäli odotettavissa on 11 - 13 m/sek tuulta tai voimakkaita puuskia. c) Merituulta voi selittää hyvinkin monisanaisesti. Vastauksesta olisi kuitenkin tärkeitä ilmetä, että merituuli on päiväsaikaan esiintyvä ilmiö, jossa tuuli puhaltaa mereltä päin kohti rannikkoa. Jotkut olivat sekoittaneet sen maatuuleen (yöllä ja maalta merelle päin).

Tutkinnon vaikeusaste oli totuttu. Yleisvaikutelmaa heikensivät suomenkielisiin tehtäviin jääneet kömmähdykset. Ruotsinkielisissä niitä ei ollut, mutta se ei auta, suorittajillahan on käytettävissään kysymykset vain yhdellä ainoalla kielellä.

Kalervo Mettala